

Niets is onmogelijk

Niets is eenvoudig aan het werk van beeldend kunstenaar Nick Ervinck. Kenmerkend is een eigenzinnige complexiteit, die gepaard gaat met een liefde voor ongebruikelijke kleuren. Zijn visuele taal vindt zijn oorsprong in het digitale alfabet. Zijn credo luidt: niets is onmogelijk.

Een bedenking. In hoeverre is dit credo in de coronapandemie houdbaar? We hebben – in deze onzekere tijden - zoveel vragen, maar weinig duidelijke antwoorden. De maatschappij verwacht van ons dat we ons laten vaccineren. De groep, de mensheid, telt en niet meer het individu. De spreuk 'ieder voor zich en God voor ons allen' krijgt in de huidige omstandigheden zelfs een bizarre connotatie. En nu neemt een kunstenaar een kerk in. Hij maakt er Kunsthal ERvinck van (K.E.R.K.) Hij wil er tentoonstellingen maken, waarbij zijn oeuvre centraal staat. De kunstwerken zijn als het ware zinnebeelden voor een uitgesproken verlangen naar individuele positionering, maar evenzeer een uiting naar vrijheid. Ik geloof dat K.E.R.K. een platform kan zijn voor dit soort verlangen.

Op het eerste zicht is men onder de indruk van de veelzijdigheid van de expositie. In K.E.R.K. toont Ervinck een overzicht van zijn oeuvre van het afgelopen decennium. Uitzonderlijk is het feit dat ze alle samen in een en dezelfde ruimte opgesteld zijn. Praktisch alle sculpturen staan op witte sokkels. Klein naast groot, keramiek naast kunststof. Meerdere sculpturen, maar niet alle, werden met hulp van de 3D-print gecreëerd. Ervinck loodt de grenzen van dit medium uit. Hij wenst de grenzen van deze technologie te verleggen, of beter gezegd uit te breiden. Zijn visionaire ideeën wil hij niet aan technische beperkingen ondergeschikt maken. Een kerk is natuurlijk een sacrale ruimte met een enorme traditie. Dit betekent ook dat we op bepaalde plekken in de ruimte vanzelfsprekend een bepaald soort interventie verwachten. Zo is er de absis met het hoofdaltaar, en zijn er de zijbeuken die aan bepaalde heiligen werden opgedragen. In de centrale ruimte bevond zich de preekstoel en links bij de ingang maar al te vaak het doopvont. Door deze indeling werd ook het bezoek aan deze plek georganiseerd. Een kerkganger wist precies waar hij moest zijn en hoe hij zich moest gedragen. Ook de liturgie werd volgens strikte regels gevierd. Kerkelijke erediensten maakten deel uit van het leven van de mensen in onze regio. Dit is nu anders...

Wat gebeurt er dus als een kerk zijn oorspronkelijke functie verliest? En wat betekent dit voor de bezoeker? Nu worden wereldwijd kerken op verschillende manieren hergebruikt: discotheek, boekhandel, restaurant, hotel... Het kerkgebouw krijgt een volledig andere functie. De ruimtelijke waarneming wordt aan een nieuwe codex aangepast. Kan een kerk zomaar tot een kunsthalle muteren en, zo ja, zijn er parameters voor een optimale kunstpresentatie in deze specifieke context? Een galerijhouder in Berlijn kocht onlangs een kerk als nieuwe locatie voor zijn tentoonstellingen. Reeds vlug merkte hij dat het niet vanzelfsprekend was om hier kunst te tonen. Kunstenaars moesten de ruimte op hen laten inwerken, dialogeren met de atmosfeer en het spirituele aspect ervan. Elke kunstenaar beleefde deze ruimte anders, waardoor elke opstelling van kunstwerken evolueerde naar een presentatie met een duidelijke visie. Met welk concept voor ogen gaat Nick Ervinck nu te werk in de Sint-Pieterskerk?

Voor de kunstenaar betekent deze ruimte een extended studio, een verlengstuk van zijn atelier, maar is dit werkelijk mogelijk? Zijn de amorfte vormen en androïde voorstellingen van creaturen niet gepredestineerd om als fabelwezens onze fantasie aan te spreken? En is deze confrontatie met het onmogelijke, onbeperkt creatieve en het hieraan gepaarde verlangen de realiteit te overstijgen niet een equivalent van de religieuze extase? En hoe gaat Ervinck hiermee om?

Nu is de ervaring van een ruimte een zeer persoonlijke aangelegenheid. Ook bij de kunstbeleving is dit zo. Ieder van ons voelt dit anders aan. En dat is ook goed zo. Laat me een suggestie doen hoe je het bezoek aan de expo eventueel aanpakt. De tentoonstelling lijkt het principe van een familiesamenstelling te volgen.

Alle beelden samen vormen een grote familie, met grootouders, ouders, kinderen en mogelijke kleinkinderen. Ze zijn allen met elkaar verbonden, maar hebben toch een eigen individualiteit. Men merkt dat ze tot een en dezelfde stamboom behoren die Ervinck heet. Probeer niet te vertrekken van een lineaire of chronologische presentatie. De tentoongestelde figuren staan over de ruimte verdeeld naargelang hun specifieke energie. Zij dialogeren zonder hiërarchische standpunten in te nemen. Voor Nick Ervinck is dit belangrijk. Met de directe omgeving, de architectuur van een neogotische kerk, ontstaat er in de Sint-Pieterskerk tussen kunst en architectuur geen echte symbiose. Beiden respecteren elkaar, maar meer ook niet. Van de toeschouwer wordt ook niet verwacht zich desbetreffend te positioneren. Het staat hem vrij tussen beide te bewegen en zodoende een eigen nuchtere mening te vormen. In de Adornokapel in Brugge vindt een andere expo plaats van Nick Ervinck, ook in een religieus gebouw, waar dan die wisselwerking weer anders is. Aansluitend op deze expo toont Nick Ervinck in 'Wundertower' werken van collega's, als een soort eerbetoon aan een 20-jarige vriendschap.

ERNO VROONEN ONAFHANKELIJK CURATOR EN KUNSTKENNER